

การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1* ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับ วิธีสอนแบบปกติ

A comparison of reading comprehension achievement of mathayomsuksa I students taught by using SQ4R method and the traditional method

กานต์ธิดา แก้วงาม**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับ วิธีสอนแบบปกติ 2) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R 3) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยวิธีสอนแบบ SQ4R กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 โรงเรียนถาวรานุกุล จำนวน 2 ห้องเรียน โดยนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/5 จำนวน 40 คน เป็นกลุ่มทดลองเรียนด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/6 จำนวน 40 คน เป็นกลุ่มควบคุมเรียนด้วยการสอนแบบปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยวิธีสอน แบบ SQ4R แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยวิธีสอนแบบปกติ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที่แบบเป็นอิสระต่อกัน (t-test independent) การทดสอบค่าที่แบบไม่เป็นอิสระ (t-test dependent) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R สูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้ โดยวิธีสอนแบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ 3) นักเรียนมีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R ระดับมาก

* เพื่อนำเสนองานวิจัย เรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอน แบบ SQ4R กับ วิธีสอนแบบปกติ

** นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก รศ. สมพร ร่วมสุข ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ผศ. มณฑนา วัฒนถนอม และ ผศ.ดร. ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม

Abstract

The purposes of this research were to: 1) compare of reading comprehension achievement of Mathayomsuksa I students taught by using SQ4R method and the traditional method 2) compare of reading comprehension achievement of Mathayomsuksa I students before and after being taught by using SQ4R method and 3) study the students' opinions towards the SQ4R method. The total sample consisted of 2 classrooms of Mathayomsuksa I students who were studying in the second semester of the academic year 2013 in Thawaranukul School. The 2 classrooms, each of which comprised 40 students, Mathayomsuksa 1/5 were the experimental group who were taught by using SQ4R method and Mathayomsuksa 1/6 were the control group who were taught by using the traditional method.

The instrument used to collect were lesson plans, achievement test as an instrument of the pretest and the posttest, and a questionnaire inquiring the students' opinions about employment of SQ4R method. The collected data were analyzed by the statistical means of Mean (\bar{X}), Standard Deviation (S.D.), t-test Independent, t-test Dependent and Content Analysis

The research findings were to: 1) With regard to the topic concerning reading comprehension abilities of Mathayomsuksa I students taught by using SQ4R method were significantly higher than the traditional method at the .05 level 2) With regard to the topic concerning reading comprehension abilities of Mathayomsuksa I students taught by using SQ4R method were significantly higher than before using SQ4R method at the .05 level. And 3) The students' opinions toward SQ4R method were at a high agreement level.

บทนำ

ปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและวิทยาการต่างๆ มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว และมีบทบาทต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์มากขึ้น สังคมต้องปรับกระบวนการเรียนรู้ด้วยวิธีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่างๆ เพื่อเป็นแนวทางในการศึกษา การประกอบอาชีพ หรือการพัฒนาสิ่งต่างๆ ในประเทศให้มีความก้าวหน้ามาก สิ่งที่สำคัญและมีความจำเป็นในการรับข้อมูลข่าวสารต่างๆ คือ การอ่าน เพราะการอ่านเป็นเครื่องมือสำคัญในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองตลอดชีวิต และรับความรู้ต่างๆ เหล่านั้นมาใช้ประโยชน์

อัจฉรา ประดิษฐ์ (2550: 19) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่าน สรุปได้ว่า การอ่านเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็น ในการดำรงชีวิตและเป็นเครื่องมือสำคัญในการเรียนรู้ เป็นรากฐานของการศึกษาที่จะทำให้ผู้เรียนได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ อย่างรวดเร็ว กว้างขวางยิ่งขึ้น ผู้ที่มีความสามารถในการอ่าน ย่อมมีมุมมองและวิสัยทัศน์ที่กว้างไกล รวมทั้งเป็นคนยืดหยุ่นสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมและพัฒนาสังคมได้ และตัวผู้อ่านเองก็จะเกิดการพัฒนาความคิด สติปัญญา จริยธรรม ศิลธรรม และเขว้านปัญญาได้เป็นอย่างดี นอกจากนี้ในสังคมปัจจุบัน ผู้คนประสบกับความเครียดสูง ด้วยสภาวะเศรษฐกิจ หน้าที่การงาน ความรับผิดชอบต่อครอบครัวและ

สังคม ตลอดจนสภาพสิ่งแวดล้อมต่างๆ การอ่านเป็นอีกทางเลือกที่จะช่วยให้ผู้อ่านรู้สึกผ่อนคลายจากความเครียดเหล่านั้นได้ และอาจจะทำให้ผู้อ่านค้นพบแนวคิด ข้อคิด และนำไปปรับใช้กับชีวิตประจำวัน

การอ่านจับใจความถือว่าเป็นทักษะการอ่านพื้นฐานที่สำคัญสำหรับการอ่านในระดับต่อไป เพราะถ้าหากนักเรียนไม่สามารถจับใจความได้ก็จะทำให้ไม่สามารถเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ ดังที่ ศศิธร อินตุน (2535: 21) ได้กล่าวถึงการอ่านจับใจความ สรุปได้ว่า การอ่านจับใจความเป็นทักษะที่ต้องฝึกฝนอยู่เสมอไม่ว่าจะเรียนเรื่องอะไร ในระดับไหนก็ตาม เพราะถ้านักเรียนไม่สามารถจับใจความได้จะทำให้ไม่ได้รับประโยชน์จากการอ่านเท่าที่ควร สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2551: 2) ได้ตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านและประโยชน์ของการอ่านจับใจความที่มีต่อการเรียนการสอน จึงกำหนดเรื่องการอ่านไว้ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท 1.1: ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน และกำหนดตัวชี้วัดระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตัวชี้วัดที่ 2 ว่า จับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน 2551: 17)

ถึงแม้การอ่านและการอ่านจับใจความจะกำหนดไว้เป็นเนื้อหาในการเรียนการสอนภาษาไทยมาอย่างต่อเนื่อง แต่ก็พบปัญหว่านักเรียนไม่มีนิสัยรักการอ่าน และไม่ชอบอ่าน ซึ่งสาเหตุประการหนึ่งอาจจะมาจากปัจจุบันที่สื่อประเภทอื่นๆ เช่น โทรทัศน์ วิทยุทัศน์ คอมพิวเตอร์ ฯลฯ ล้วนแล้วแต่เป็นสื่อที่นักเรียนให้ความสนใจมากกว่าเพราะอำนวยความสะดวกให้นักเรียนได้เรียนรู้ และรับข้อมูลข่าวสารได้รวดเร็ว จึงทำให้นักเรียนสูญเสียเวลาที่จะอ่านหนังสือไป (ภุริภัทร ทิศร 2543: 11) เสียโอกาสที่จะนำความรู้จากการอ่านไปพัฒนาตนและสังคม

ปัญหาที่เกี่ยวกับการอ่านประการต่อมา คือ นักเรียนไม่ได้รับการปลูกฝังให้มีนิสัยรักการอ่าน ซึ่งสาเหตุอาจมาจากผู้ปกครองหรือครูอาจารย์ที่ละเลยมาตั้งแต่ต้นทำให้เกิดผลตามมา คือ นักเรียนอ่านหนังสือน้อยมากหรืออ่านแต่สิ่งที่ไม่เป็นประโยชน์ และเมื่อพิจารณาถึงลงไปจะพบปัญหาในการสอนอ่านปัญหาหนึ่งก็คือ การอ่านจับใจความ นักเรียนจำนวนมากประสบปัญหาการอ่านจับใจความ เนื่องจากอ่านหนังสือแล้วไม่เข้าใจ ไม่สามารถสรุปหรือจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ ดังที่ เนาวรัตน์ นาคพงษ์ (2536: 5) ได้กล่าวถึงปัญหาของการอ่านจับใจความ สรุปได้ว่า นักเรียนไม่เข้าใจเนื้อเรื่องและสรุปสาระสำคัญของเรื่องไม่ได้ นอกจากนั้นธัญมาศ ตันเสถียร (2544: 4) ได้กล่าวถึงปัญหาของการอ่านจับใจความสรุปได้ว่า นักเรียนไม่สามารถจับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่านได้ รวมทั้งไม่รู้วิธีอ่านที่ถูกต้องเกี่ยวกับการอ่านจับใจความ

นอกจากนี้จากโครงการประเมินผลนักเรียนนานาชาติ PISA (Programme for International Student Assessment) ซึ่งเป็นโครงการศึกษาสำรวจความรู้และทักษะของนักเรียนกลุ่มอายุ 15 ปี ซึ่งเป็นวัยจบการศึกษาภาคบังคับ ในประเทศสมาชิก OECD (องค์กรเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ) และประเทศร่วมโครงการที่ไม่ใช่สมาชิก ซึ่งจัดให้มีการประเมินทุกๆ 3 ปี เริ่มตั้งแต่ปี ค.ศ. 2000 เพื่อหาตัวชี้วัดคุณภาพการศึกษาโดยการประเมินผลนักเรียนจะแบ่งเป็น 3 ด้าน ได้แก่ การอ่าน คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ สำหรับการประเมิน PISA ในปี ค.ศ.2009 เน้นเรื่องการอ่านเป็นหลัก จากผลการประเมินพบว่านักเรียนไทยส่วนใหญ่มีการอ่านไม่ถึงระดับพื้นฐาน มีถึงร้อยละ 43 ซึ่งเป็นสัดส่วนที่สูงขึ้นเมื่อเทียบกับ PISA 2000 (ร้อยละ 37)

ซึ่งถือว่าเป็นตัวเลขที่น่ากังวล และสะท้อนให้เห็นปัญหาการอ่านของนักเรียนไทยที่ควรได้รับการแก้ไขอย่างเร่งด่วน (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี 2554: 3-7)

จากการที่นักเรียนมีปัญหาด้านการอ่านดังกล่าวข้างต้น จึงมีผู้สนใจศึกษาค้นคว้าและหาวิธีแก้ไขปัญหาการอ่านอย่างต่อเนื่อง และได้เสนอวิธีการสอนที่จะนำมาแก้ไขปัญหาการอ่านและช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการอ่านของนักเรียนไว้หลากหลาย เช่น การสอนอ่านให้เข้าใจความหมายของคำศัพท์การสอนอ่านโดยใช้วงกลมช่วยเรียงลำดับเหตุการณ์ การสอนอ่านโดยใช้คำถามพัฒนาแนวคิด การสอนอ่านโดยใช้วิธีเล่านิทาน การสอนอ่านโดยใช้ประสบการณ์ทางภาษา การสอนอ่านโดยใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ (สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ 2543: 97- 138) และมีอีกวิธีหนึ่ง คือ การจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R

วิธีสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนอ่านที่พัฒนามาจากการสอนอ่านแบบ SQ3R ที่โรบินสัน (Robinson 1961: 29-30 อ้างถึงใน อรรถวุฒิ ตราภิจรกุล 2542: 30-32) ได้เสนอไว้ ต่อมาในปี 1984 วอลเตอร์ พอค (Walter Pauk) ได้เสนอแนะวิธีสอนอ่านแบบ SQ4R โดยมีการเพิ่มขึ้นตอนบันทึก (Record) หลังจากนักเรียนได้อ่านบทอ่านและเปลี่ยนขั้นตอนการทบทวน (Review) เป็นขั้นตอนให้นักเรียนได้วิเคราะห์บทอ่าน (Reflect) สำหรับสுகนซ์ สินธพานนท์และคณะ (2545: 289-290) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า SQ4R เป็นวิธีการที่จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดที่อ่านได้เร็วขึ้น สามารถจับใจความของเรื่องได้ดีบอกรายละเอียด จดจำเรื่องที่อ่าน และสามารถทบทวนเรื่องที่อ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยขั้นตอนของวิธีการอ่านแบบ SQ4R เริ่มจากให้ผู้อ่านสำรวจ (S : Survey) หรืออ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าว ๆ เพื่อหาจุดสำคัญของเรื่องแล้วตั้งคำถาม (Q : Question) เพื่อให้การอ่านเป็นไปอย่างมีจุดมุ่งหมายและจับประเด็นสำคัญได้ถูกต้องไม่ผิดพลาด ขั้นตอนที่ 3 ให้ผู้อ่าน อ่านข้อความ (R ตัวที่ 1: Read) ในบทอ่านอย่างละเอียดเพื่อค้นหาคำตอบสำหรับคำถามที่ตั้งไว้ แล้วให้จดบันทึก (R ตัวที่ 2: Record) ข้อมูลต่างๆที่ได้จากการอ่านในขั้น R ตัวที่ 1: Read โดยมุ่งเน้นจดบันทึกในส่วนที่สำคัญและสิ่งที่จำเป็นโดยใช้ข้อความอย่างรัดกุมหรือย่อๆ ขั้นตอนที่ 4 เป็นการตอบคำถามหรือเขียนสรุปใจความสำคัญ (R ตัวที่ 3: Recite) โดยผู้อ่านพยายามใช้ถ้อยคำของตนเองให้มากที่สุด ขั้นตอนที่ 5 ทำเป็นการวิเคราะห์วิจารณ์บทอ่าน (R ตัวที่ 4: Reflect) และแสดงความคิดเห็นสอดคล้องหรือไม่สอดคล้อง โดยใช้ภาษาอย่างถูกต้อง

วิธีการสอนอ่านแบบ SQ4R ที่ได้รับการพัฒนาโดยวอลเตอร์ พอค (Walter Pauk, 1984) นี้ทำให้นักเรียนมีประสิทธิภาพในการอ่านที่ดีกว่าการอ่านโดยไม่ตั้งคำถามไว้ล่วงหน้าซึ่ง จะทำให้การอ่านไม่มีจุดหมายที่แน่นอนว่าต้องการอะไรหลังการอ่าน อ่านแล้วจะจับจุดสำคัญหรืออ่านไปแล้วใช้จุดมุ่งหมายเหมือนกับการเหวี่ยงแห ไม่รู้ว่าจับอะไร ได้อะไรหรือไม่ แต่ถ้ามีการใช้คำถามจะช่วยให้นักเรียนได้แนวคิดจากคำถาม และพยายามหาคำตอบเมื่อครูผู้สอนถาม ดังนั้นการใช้คำถามจึงเป็นแนวทางที่จะทำให้ นักเรียนอ่านอยู่ในขอบเขตที่ตั้งไว้ มีผู้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R เช่น ยวดี โปธายะ (2546) ได้ศึกษาวิธีการสอนแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมความเข้าใจและความสามารถในการเขียนสรุปใจความของนักเรียนในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความสามารถในการเขียนสรุปใจความของนักเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับรัตนภรณ์ เลิศคำฟู (2547) ได้ศึกษาการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ในการสอนอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่าแผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ4R สามารถพัฒนาความสามารถ ในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนได้ดีขึ้น นอกจากนั้น Rosemary Shelton

(1982, อ้างถึงใน ไศภิชฐ์ อดุม 2545: 39) ได้ศึกษาความสามารถการอ่านเพื่อความเข้าใจของนักศึกษาที่ลงทะเบียนวิชาการอ่านพบว่า นักเรียนมีความสามารถสูงขึ้นหลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R

ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับวิธีสอนแบบปกติเพื่อพัฒนาความสามารถการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพที่ดียิ่งขึ้น อันจะส่งผลให้นักเรียนได้รับประโยชน์จากการอ่านและมีนิสัยรักการอ่าน รวมทั้งเป็นแนวทางสำหรับครูผู้สอนที่จะพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับ วิธีสอนแบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R
3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความโดยวิธีสอนแบบ SQ4R

สมมติฐานการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R สูงกว่า วิธีสอนแบบปกติ
2. ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

การดำเนินการวิจัยเรื่อง “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยใช้แบบแผนการวิจัยแบบศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยการสุ่มและวัดก่อน-หลัง การทดลอง (Randomize control pretest-posttest design) มีขั้นตอนดำเนินการวิจัย ดังนี้

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนถาวรานุกุล อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรสงคราม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 12 ห้องเรียน รวม 495 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนถาวรานุกุล อำเภอเมืองฯ จังหวัดสมุทรสงคราม ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2556 จำนวน 2 ห้องเรียน ได้มาโดยวิธีการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่มแล้วจับสลากได้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/5 จำนวน 40 คน เป็นกลุ่มทดลอง ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/6 จำนวน 40 คน เป็นกลุ่มควบคุม ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบปกติ

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น ได้แก่ การจัดการเรียนรู้ จำแนกเป็น การจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R และ วิธีสอนแบบปกติ

ตัวแปรตาม ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ และความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R

เนื้อหา

ผู้วิจัยกำหนดขอบเขตเนื้อหาการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยเนื้อหาที่ใช้สอนเป็นไปตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สาระที่ 1 การอ่าน มาตรฐาน ท.1.1 ใช้กระบวนการอ่าน สร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน และพิจารณาตัวชี้วัดในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตัวชี้วัดที่ 2 การอ่านจับใจความสำคัญจากเรื่องที่อ่านสื่อที่นำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้อ่านจับใจความ ได้แก่ นิทาน บทความและสารคดี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R เรื่องการอ่านจับใจความ จำนวน 4 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง
2. แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ เรื่องการอ่านจับใจความ จำนวน 4 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง

การสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องแล้วสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ตามลำดับขั้นตอนของวิธีสอนแบบ SQ4R และ แบบปกติ จากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ แล้วจึงนำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทยจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแล้วนำผลการพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence : IOC) ซึ่งแผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R และแบบปกติ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากัน คืออยู่ระหว่าง 0.67 ถึง 1.00 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.87 หลังจากนั้นผู้วิจัยนำแผนการจัดการเรียนรู้ทั้ง 2 วิธีปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วจึงนำไปใช้โดยแผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R ใช้กับกลุ่มทดลอง และ แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ ใช้กับกลุ่มควบคุม

3. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ เป็นแบบทดสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสาร ที่เกี่ยวข้อง และสร้างแบบทดสอบแบบปรนัยชนิดเลือกตอบมี 4 ตัวเลือก จำนวน 45 ข้อ แล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำ จากนั้นนำแบบทดสอบเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญด้าน การสอนภาษาไทย จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence : IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.67 - 1.00 ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.93 จากนั้นก็ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ แล้วจึงนำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (Try Out) เพื่อวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) แล้วจึงคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าความยากง่าย (p) ระหว่าง 0.32 - 0.79 และค่าอำนาจจำแนก ระหว่าง 0.21 -0.58 ไว้จำนวน 30 ข้อ จากนั้นคำนวณหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร KR-20 ของ คูเดอร์ ริชาร์ดสัน ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.73 แล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มทดลอง

4. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า 5 ระดับ โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ด้านการจัดกิจกรรม การเรียนรู้ ด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้

การสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอน แบบ SQ4R ผู้วิจัยเริ่มจากการศึกษาวิธีการสร้างคำถามและเอกสารต่างๆที่เกี่ยวข้อง จากนั้นวางโครงสร้างคำถาม เมื่อสร้างแบบสอบถามเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยนำเสนอแบบสอบถามต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ จากนั้นนำแบบสอบถามที่แก้ไขแล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา แล้วนำผลการพิจารณาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item objective congruence : IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 เมื่อปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้วจึงนำไปใช้ในกลุ่มทดลอง

การดำเนินการทดลอง

ผู้วิจัยดำเนินการทดลองตามขั้นตอนดังนี้

1. ผู้วิจัยทดสอบก่อนเรียน (Pretest) นักเรียนทั้ง 2 ห้องโดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องการอ่านจับใจความ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือแล้ว

2. ผู้วิจัยดำเนินการสอนทั้ง 2 กลุ่ม ตามแผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความ ใช้เวลากลุ่มละ 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง แต่ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ดังนี้ กลุ่มทดลอง ใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบ SQ4R และกลุ่มควบคุม ใช้แผนการจัดการเรียนรู้แบบปกติ

3. ทดสอบหลังเรียน (Posttest) กับนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม หลังจากเสร็จสิ้นการจัดการเรียนรู้อ่านจับใจความที่กำหนด โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนซึ่งเป็นชุดเดียวกันกับที่ใช้ทดสอบก่อนเรียน

4. ให้นักเรียนกลุ่มทดลองทำแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R

การขึ้นวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับ วิธีสอนแบบปกติ” ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อเปรียบเทียบคะแนนที่ได้จากการเรียนโดยการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R กับ วิธีสอนแบบปกติ ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที่แบบเป็นอิสระต่อกัน (t-test independent)

2. การวิเคราะห์ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเพื่อเปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการจัดการเรียนรู้อ่านจับใจความแบบ SQ4R ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที่แบบไม่เป็นอิสระ (t-test dependent)

3. การวิเคราะห์ข้อมูลของแบบสอบถามความคิดเห็น ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

1. ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนกลุ่มทดลอง ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 24.55 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.30 สูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 21.55 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.74 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
2. ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความหลังการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 24.55 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 2.30 สูงกว่า ก่อนการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 20.28 และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เท่ากับ 3.27 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R นักเรียนเห็นด้วยในระดับมากทุกด้าน

อภิปรายผล

1. ผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R สูงกว่าวิธีสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากวิธีสอนแบบ SQ4R เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ไปทีละขั้นตอน โดยเริ่มจาก 1) ขั้นเตรียมความพร้อม จัดกลุ่มผู้เรียนโดยความสามารถ กลุ่มละ 5-6 คน พร้อมทั้งชี้แจงจุดประสงค์การเรียนรู้ และชี้แจงการจัดกิจกรรม การเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R 2) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน มีการกระตุ้นความสนใจของนักเรียนเพื่อเชื่อมโยงเข้าสู่เรื่องที่จะอ่าน 3) ชี้นำสอน ให้นักเรียนสำรวจ (Survey-S) บทอ่าน และอ่านเนื้อเรื่องอย่างคร่าว ๆ ตั้งคำถาม (Question-Q) จากการสำรวจบทอ่าน แล้วให้นักเรียนอ่านบทอ่านอย่างละเอียด (Read-R) และค้นหาคำตอบสำหรับคำถาม ที่ตั้งไว้ แล้วจดบันทึก (Record-R) ข้อมูลต่างๆที่ได้จากการอ่านโดยบันทึกตามความเข้าใจของตนเองพร้อมจด บันทึกคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้จากนั้นสรุปใจความสำคัญ (Recite-R) โดยใช้ภาษาของตนเอง จากนั้นนักเรียน แต่ละกลุ่มร่วมกันทบทวน (Reflect-R) วิเคราะห์ วิวิจารณ์บทอ่าน แสดงความคิดเห็น ครูจะทบทวนคำถามและคำตอบที่ได้จากบทอ่าน หากข้อมูลที่สำคัญหายไปให้นักเรียนกลับไปอ่านซ้ำ 4) ขั้นสรุป นักเรียนและครูร่วมกันสรุปผลการเรียนรู้ทั้งด้านเนื้อเรื่องและวิธีการอ่าน ครูตรวจสอบผลการเรียนรู้ด้วยคำถาม ซึ่งเป็นการประมวลความรู้ที่ได้เรียนไปแล้วเข้าด้วยกัน และช่วยสร้างความเข้าใจในบทอ่านได้ดีขึ้น

ผู้วิจัยได้จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามขั้นตอนดังกล่าว พบว่าผลสัมฤทธิ์การอ่านจับใจความของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R สูงกว่าวิธีการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบปกติ และเมื่อนำผลการทดสอบก่อนเรียน เรื่องการอ่านจับใจความของกลุ่มทดลองที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R และกลุ่มควบคุมที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบปกติ มาเปรียบเทียบกับพบความสามารถด้านการอ่านจับใจความก่อนจัดการเรียนรู้นั้นทั้ง2กลุ่มไม่มีความแตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่าวิธีการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R สามารถพัฒนาความสามารถทางการอ่านจับใจความของนักเรียนได้ดีกว่าวิธีสอนแบบปกติ อาจเนื่องมาจากวิธีสอนแบบ SQ4R เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นระบบช่วยให้นักเรียนเข้าใจแนวคิดของเรื่องทีอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถจับใจความ และเป็นการอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย ในแต่ละขั้นตอนพัฒนาทักษะการอ่านของผู้อ่านได้เป็นอย่างดี การให้นักเรียนได้ฝึกตั้งคำถาม (Question-Q) จะช่วยให้การอ่านเป็นไป

อย่างมีจุดหมายและเป็นแรงจูงใจในการอ่าน เป็นจุดสำคัญที่ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนค้นหาคำตอบ สอดคล้องกับแนวคิดของ สุกอร์ สินรพานนท์และคณะ (2545: 290) ที่กล่าวว่า การตั้งคำถามเป็นแนวทางที่ทำให้ผู้เรียนอ่านอยู่ในขอบเขตที่ตั้งไว้ และแนวคิดของ Maw & Maw (1964, อ้างถึงใน สุรางค์ โค้วตระกูล 2541: 171) สรุปได้ว่า ครูควรส่งเสริมให้นักเรียนมีโอกาสค้นคว้าสำรวจและทดลองความสามารถของตน โดยจัดประสบการณ์ที่ท้าทายความอยากรู้อยากเห็นให้กับผู้เรียน ยิ่งผู้เรียนมีความอยากรู้อยากเห็นมากเท่าใด แรงจูงใจในการค้นหาคำตอบก็ยิ่งเพิ่มขึ้น ขั้นตอนการตั้งคำถามโดยทั่วไปแล้วการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบปกติ ผู้สอนมักจะเป็นผู้ตั้งคำถามให้นักเรียนตอบหลังจากการอ่าน ซึ่งนักเรียนจะไม่ได้ฝึกคิดด้วยตนเอง เพียงแต่หาคำตอบให้ได้เท่านั้น

ขั้นตอนการจดบันทึก (Record-R) จากการอ่านตามความเข้าใจของตนเอง พร้อมบันทึกคำตอบจากคำถามที่ตั้งไว้ ในขั้นตอนนี้เป็นกิจกรรมที่ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้วิธีการอ่านหนังสืออย่างมีสมาธิ และการจดบันทึกจะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทบทวนเนื้อหาได้โดยไม่ต้องย้อนกลับไปอ่านเนื้อเรื่องอีกครั้ง สอดคล้องกับแนวคิดของ ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจน (2524: 80) ที่ว่าการจดบันทึกจะทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพ และควรบันทึกใจความสำคัญไว้เป็นตอนๆในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระยะแรกนั้น พบว่าผู้เรียนยังจับใจความสำคัญไม่ค่อยได้ บันทึกรายละเอียดของบทอ่านค่อนข้างมาก และบางคนก็ยังบันทึกบทอ่านไม่ครอบคลุมเนื้อหาเนื้อหาทั้งหมด เมื่อฝึกหลายครั้งจะพบว่านักเรียนมีพัฒนาการในการอ่านมากยิ่งขึ้น จดบันทึกในประเด็นที่สำคัญอย่างครอบคลุม และการจดบันทึก(Record-R)และการสรุปใจความ (Recite-R)เป็นภาษาของตนเองจะช่วยให้ นักเรียนมีความเข้าใจในสิ่งที่อ่านมากขึ้น เรียนรู้วิธีการเรียบเรียงเพื่อสรุปเป็นใจความของเรื่อง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของสุรางค์ โค้วตระกูล (254: 313) ที่กล่าวว่า การสอนให้นักเรียนสรุปใจความ จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจสิ่งที่อ่าน และช่วยเพิ่มความจำของนักเรียน

นอกจากนั้นในขั้นตอนของการวิเคราะห์วิจารณ์บทอ่าน (Reflect-R) เป็นขั้นตอนที่ทำให้นักเรียนได้พัฒนาทักษะการคิด การเชื่อมโยงความรู้เดิมที่มีอยู่เชื่อมโยงกับความรู้ใหม่ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของทฤษฎีโครงสร้างความรู้ (Schema Theory) ที่ว่าความเข้าใจในการอ่านและการเรียนรู้ เราสามารถใช้ความรู้เดิมทำความเข้าใจบทอ่าน โดยโครงสร้างของความรู้จะทำให้ผู้อ่านค้นหาและเลือกข้อมูลที่ต้องการ ทำความเข้าใจและเรียบเรียงข้อมูลที่ได้จากการอ่านและการที่นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น วิเคราะห์บทอ่านนั้น มีส่วนทำให้นักเรียนมีความเข้าใจและมีความคงทนของความรู้ที่ได้จากบทอ่านมากยิ่งขึ้น

วิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่มีขั้นตอนเป็นระบบ นักเรียนจึงปฏิบัติตามได้ง่าย ช่วยให้การอ่านเป็นไปอย่างมีเป้าหมาย นักเรียนสามารถเข้าใจแนวคิดของเรื่องที่อ่านได้ จับใจความจากเรื่องที่อ่านได้ รวมทั้งได้พัฒนาทักษะการคิด ในแต่ละขั้นตอนของวิธีการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R จึงช่วยพัฒนาทักษะการอ่านจับใจความของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนภรณ์ เลิศคำฟู (2547) ได้ศึกษาการใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ในการสอนอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า 1) แผนการจัดการเรียนรู้ที่ใช้วิธีสอนแบบ SQ4R สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 10 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความสำคัญของนักเรียนได้ดีขึ้น และ 2) ผลการใช้แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านจับใจความสำคัญหลังเรียน นักเรียนร้อยละ 75 ผ่านเกณฑ์ 60% และมีคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มร้อยละ 62.08 นักเรียนมีพฤติกรรม

การเรียนรู้ในระดับดีมาก นอกจากนี้นักเรียนส่วนใหญ่แสดงความพึงพอใจและต้องการเรียนด้วยวิธีสอนแบบ SQ4R อีก

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R มีความสามารถด้านการอ่านจับใจความ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ โดยผลการเรียนรู้หลังการเรียนสูงกว่าก่อนการเรียน แสดงว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R สามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านจับใจความของนักเรียนให้สูงขึ้น อาจเนื่องมาจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เป็นระบบ ช่วยให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจแนวคิดของเรื่องทีอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถจับใจความสำคัญ เข้าใจแนวคิดของเรื่อง และเป็นการอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย ในแต่ละขั้นตอนช่วยพัฒนาทักษะการอ่านของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

การจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ขั้นตอนการสอนมีระบบที่ชัดเจน เป็นวิธีการสอนที่ช่วยฝึกทักษะการคิด ซึ่งทำให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมายตามมาตรฐานการจัดการเรียนรู้ที่ ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิด เพื่อนำไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2551: 2) นอกจากนี้ยังกระตุ้นให้ผู้เรียนกล้าแสดงความคิดเห็นและมีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้ที่สำคัญวิธีสอนแบบ SQ4R ช่วยทำให้การอ่านของผู้เรียนเป็นการอ่านที่มีจุดมุ่งหมาย มีขอบเขต ช่วยให้เกิดความเข้าใจในเนื้อหา เก็บสาระสำคัญ แนวคิด ใจความของเรื่องได้ ทำให้ความสามารถในการอ่านของผู้เรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของยูวดี โปธายะ (2546) ได้ศึกษาวิธีการสอนแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความสามารถในการเขียนสรุปใจความของนักเรียนในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษและความสามารถในการเขียนสรุปใจความของนักเรียนสูงขึ้น หลังได้รับการสอนแบบ SQ4R และสอดคล้องกับแนวคิดของจิตรา ชัยอมฤต (2539: 25) ที่กล่าวว่า วิธีสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนอ่านที่ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านจับใจความและเป็นวิธีที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้วางแผนการอ่าน ซึ่งเป็นตัวกระตุ้นในการอ่านให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

3. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนกลุ่มทดลองที่มีต่อวิธีการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R พบว่า จากแบบสอบถามความคิดเห็นด้านบรรยากาศการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็นโดยภาพรวมของทุกด้านอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า นักเรียนเห็นด้วยมากเป็นลำดับที่ 1 คือ ด้านการจัดการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ และด้านบรรยากาศในการจัดการเรียนรู้เป็นลำดับสุดท้าย

เมื่อพิจารณาแต่ละด้านย่อยพบว่า ในด้านการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความโดยวิธีสอนแบบ SQ4R ประเด็นที่นักเรียนเห็นด้วยมากเป็นลำดับที่ 1 คือ นักเรียนเห็นว่าวิธีการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R ส่งเสริมให้นักเรียนตั้งคำถามและตอบคำถามในสิ่งที่อยากรู้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R นั้น มีขั้นตอนให้นักเรียนตั้งคำถาม (Q-Question) จากสิ่งที่นักเรียนได้สำรวจบทความ (S-survey) ซึ่งนักเรียนแต่ละกลุ่มจะเกิดกระบวนการร่วมมือ แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และตั้งคำถามที่หลากหลาย การตั้งคำถามเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้ผู้เรียนได้ใช้ความคิด เพื่อที่จะให้คำถามครอบคลุมเนื้อหา และทำให้การอ่านมีจุดมุ่งหมายที่แน่นอน มีขอบเขต ทำให้การอ่านนั้นประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ

งานวิจัยของ รัตนกันท์ เลิศคำฟู (2547: 55-58) ที่กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R ว่า วิธี การสอนแบบ SQ4R เป็นวิธีการสอนที่ดี มีขั้นตอนระบบชัดเจน เป็นการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ฝึกให้ผู้เรียนรู้จัก คิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ โดยเฉพาะการตั้งคำถามช่วยให้ผู้เรียนอ่านอย่างมีจุดมุ่งหมาย ทำให้อ่านอย่างมี ขอบเขต ซึ่งส่งผลให้อ่านมีประสิทธิภาพที่ดีกว่าการไม่ตั้งคำถามไว้ล่วงหน้า และนักเรียนเห็นด้วยเป็นลำดับ สุดท้าย คือ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ปฏิบัติขั้นตอนได้ไม่ยากเกินไป อาจเป็นเพราะว่าขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ โดยวิธีสอนแบบ SQ4R มีหลายขั้นตอน และในระยะแรกนักเรียนจะยังไม่คุ้นเคยกับขั้นตอนของการอ่าน ทำให้อ่านตามขั้นตอนนั้นต้องใช้เวลาในการอ่านมากกว่าปกติ แต่เมื่อได้รับการฝึกพบว่านักเรียนสามารถ ปฏิบัติตามขั้นตอนได้ด้วยความเข้าใจมากยิ่งขึ้น และระยะเวลาที่ใช้ในการอ่านก็เร็วขึ้นกว่าระยะแรก

ด้านประโยชน์ในการจัดการเรียนรู้ ประเด็นที่นักเรียนเห็นด้วยมากเป็นลำดับที่ 1 คือ นักเรียนเห็นด้วย ว่า นักเรียนสามารถนำกระบวนการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันและในวิชาอื่นได้อาจเป็นเพราะ นักเรียนมีความเข้าใจ และเห็นความสำคัญของการอ่าน เพราะการอ่านเป็นกระบวนการที่สำคัญในการเรียนรู้ เป็นทักษะที่ มี ความจำเป็นในชีวิตประจำวันเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาตนเองไม่เพียงแต่เฉพาะในวิชาภาษาไทยเท่านั้น แต่การ อ่านสามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตประจำวันและวิชาอื่นๆได้ สอดคล้องกับแนวคิดของสุจิต เพียรชอบ และสายใจ อินทรมพรรณ์ (2523: 98) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านต่อนักเรียนไว้ว่า การอ่าน มีความสำคัญต่อนักเรียน เพราะเป็นทักษะที่นักเรียนใช้แสวงหาสรรพวิทยาการต่างๆ ผู้ที่มีนิสัย รักการอ่านและมีทักษะในการอ่านย่อม แสวงหาความรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากนักเรียนมีพื้นฐานทักษะการอ่านที่ดีแล้ว ย่อมนำไปใช้เป็น เครื่องมือในการแสวงหาความรู้ในสาขาอื่น ๆ ได้เป็นอย่างดี และนักเรียนเห็นด้วยเป็นลำดับสุดท้าย คือ นักเรียนได้พัฒนาความสามารถด้านการอ่านและมีเป้าหมายในการอ่าน อาจเนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอน SQ4R เป็นวิธีการสอนที่มีขั้นตอนที่ชัดเจน ซึ่งแต่ละขั้นตอนจะช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านของนักเรียน และขั้นตอนการตั้งคำถามก่อนการอ่านก็ทำให้การอ่านของนักเรียนมีเป้าหมายมากยิ่งขึ้น

สำหรับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R ที่นักเรียนเห็น ด้วยเป็นลำดับสุดท้ายจาก 3 ด้าน คือ บรรยากาศในการจัดการเรียนรู้ นักเรียนมีความคิดเห็น มากในลำดับที่ 1 คือ นักเรียนมีความสุขในการร่วมกิจกรรมการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ4R ทั้งนี้อาจเป็นเพราะนักเรียน รู้สึกตื่นเต้นที่ได้รับความรู้และเทคนิคใหม่ๆในการอ่านที่ได้รับเนื้อหาของบทอ่านที่นำมาให้นักเรียนอ่าน เป็นเนื้อหาที่ น่าสนใจไม่ยากหรือง่ายเกินไป มีภาพประกอบ มีความเหมาะสมกับวัยของนักเรียน จึงมีแรงจูงใจให้นักเรียนติดตาม อ่าน โดยผู้วิจัยเลือกจากนิตยสาร หนังสือ บทความจากอินเทอร์เน็ต มีหลักการเลือกเนื้อหาอย่างหลากหลาย เช่น เนื้อหาเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน การใช้ภาษาเหมาะสมกับผู้เรียน มีความยาวของบทอ่านเหมาะสม และในการ จัดกิจกรรมการเรียนรู้มีการให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยน ความคิดเห็นกัน ทำให้นักเรียน มีความสุขและพึงพอใจเนื่องจากนักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเองจึงรู้สึกได้ว่าตนเองมีบทบาทในการ จัดการเรียนรู้ มีการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างครูและนักเรียน โดยการซักถามข้อสงสัยตอบคำถามครู แลกเปลี่ยน แสดงความคิดเห็น ทำให้นักเรียนมีความมั่นใจในการปฏิบัติกิจกรรม และเกิดทัศนคติที่ดีต่อการจัดการเรียนรู้ ซึ่ง สอดคล้องกับแนวคิดของ บุพชาติ ทัพพกรณ์ (2540: 36, อ้างถึงใน นิรันดร์ ตั้งเมธิกุล 2546: 59) ที่กล่าวถึง การปลูกฝังและส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพระหว่างบุคคลเป็นสิ่งที่ผู้สอนสามารถทำ ได้ โดยเลือกใช้วิธีสอน และกิจกรรมการเรียนการสอนที่เอื้อต่อการพัฒนาความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพ

ระหว่างบุคคลของผู้เรียน นอกจากนี้ครูยังมีบุคลิกภาพที่เป็นมิตรกับนักเรียนคอยให้คำแนะนำและความช่วยเหลือเมื่อนักเรียนพบปัญหาในการปฏิบัติกิจกรรมทำให้นักเรียนเกิดความมั่นใจและทัศนคติที่ดีทั้งต่อการเรียนรู้และตัวครู และนักเรียนเห็นด้วยเป็นลำดับสุดท้าย คือ นักเรียนมีโอกาสแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ในการแสดงความคิดเห็นระหว่างเพื่อน อาจเพราะว่าวิธีสอนแบบSQ4R ครูได้ส่งเสริมให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมตามขั้นตอนการเรียนรู้ นักเรียนมีความมั่นใจในการเรียนมากขึ้น และช่วยเหลือซึ่งกันและกันจนกลุ่มประสบความสำเร็จ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ สลาวิน (Slavin 1990, อ้างถึงใน วัชรนา เล่าเรียนดี 2545: 165) ได้เสนอแนะว่า การให้นักเรียนเรียนเป็นกลุ่มจะช่วยให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นภูมิใจในตนเอง ตระหนักถึงความรับผิดชอบของตนเองและต่อกลุ่ม พัฒนาความสัมพันธ์ที่ดียอมรับความคิดเห็นของผู้อื่นมากขึ้น สร้างความมั่นใจในตนเอง และมีความรู้สึกรู้ว่าตนเองเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้กลุ่มประสบความสำเร็จ แต่สมาชิกกลุ่มต้องยอมรับและเห็นความสำคัญของผลงานกลุ่มที่มาจากสมาชิกทุกคนเท่าเทียมกัน สอดคล้องกับแนวคิดของ สุรพล พยอมแย้ม (2544: 103) ที่กล่าวถึง การสร้างสัมพันธภาพที่ดีว่า การมีกลุ่มเพื่อนเพื่อการเรียนรู้ ผู้สอนจะต้องทำให้ผู้เรียนแต่ละคนตระหนักถึงการอยู่ร่วมกันเป็นกลุ่ม ให้รู้จักช่วยเหลือเพื่อนๆ โดยเฉพาะด้านการเรียนและต้องจัดบรรยากาศหรือสร้างโอกาสให้ผู้เรียนทำกิจกรรมกันให้มากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยที่ได้นำเสนอไปแล้วนั้น ผู้วิจัยมีแนวความคิดที่เป็นข้อเสนอแนะดังนี้

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. การนำการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ไปใช้ครูผู้สอนควรศึกษาและทำความเข้าใจขั้นตอนในการจัดกิจกรรมให้ชัดเจน เตรียมสื่อให้พร้อมสำหรับการจัดกิจกรรมแต่ละครั้ง และควรบันทึกข้อมูลหลังการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ทราบสิ่งที่จะต้องแก้ไข เพื่อทำให้การจัดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

2. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ในขั้นตอนของการแสดงความคิดเห็นและวิเคราะห์วิจารณ์บทอ่าน นักเรียนบางส่วนจะไม่ค่อยแสดงออก ขาดความมั่นใจในตนเอง ส่วนมากนักเรียนที่นำเสนอความคิดเห็นจะเป็นนักเรียนกลุ่มเดิม ๆ ดังนั้นครูผู้สอนควรส่งเสริมและเอาใจใส่ให้นักเรียนได้ผลัดเปลี่ยนกันทุกคน เพื่อช่วยให้ครูได้ตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน ตลอดจนตรวจตราปัญหาและข้อบกพร่องในการเรียนรู้ของนักเรียน

3. การจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R ครูผู้สอนควรจัดเตรียมเนื้อหาให้เหมาะสมกับวัยและต้องคำนึงถึงความสามารถและความรู้เดิมของนักเรียนด้วย

4. ผู้สอนควรควรให้ความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนของวิธีการสอนแบบ SQ4R ให้นักเรียนเข้าใจก่อน

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบวิธีการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความโดยวิธีสอนแบบSQ4R กับวิธีสอนแบบอื่นๆ เช่น KWL PLUS หรือวิธีสอนแบบ MIA เป็นต้น

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบวิธีการจัดการเรียนรู้เรื่องการอ่านจับใจความโดยวิธีสอนแบบSQ4R ร่วมกับตัวแปรอื่นๆ เช่น ระดับความสามารถของนักเรียน เป็นต้น

3. ควรพัฒนาบทเรียนสำเร็จรูปหรือแบบฝึกหัดมาใช้ประกอบการจัดการเรียนรู้เรื่อง การอ่านจับใจความโดยใช้วิธีสอนแบบ SQ4R เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียนการสอน

เอกสารอ้างอิง

ภาษาไทย

- จิตรรา ชัยอมฤต. (2539). “การเปรียบเทียบผลของการสอนเขียนย่อเรื่องกับการสอนให้นักเรียนตั้งคำถามเองที่มีต่อความเข้าใจในการอ่านและการเขียนย่อเรื่องภาษาอังกฤษ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ฉวีลักษณ์ บุญยะกาญจนา. (2524). จิตวิทยาการอ่าน. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- ธัญมาส ต้นเสถียร. (2544). “การใช้วิธีอ่านเรื่องเพื่อพัฒนาการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีความสามารถทางการอ่านต่ำกว่าระดับเฉลี่ย โรงเรียนเมตติมาวาสวิทยา จังหวัดชุมพร” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นิรันดร์ ตั้งเมธิกุล. (2546). “การสอนแบบ KWLH ด้วยการเรียนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ พฤติกรรมด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคลและด้านกระบวนการสืบเสาะหาความรู้ของนักศึกษาระดับปริญญาตรี” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- เนาวรัตน์ นาคพงษ์. (2536). “การศึกษาความสัมพันธ์ในการอ่านจับใจความกับผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลกำแพงเพชร จังหวัดกำแพงเพชร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ภูริภัทร ทิศร. (2543). “การอ่านมีประโยชน์โปรดักการอ่าน.” วิชาการ 3 , 7 (กรกฎาคม 2543) : 11.
- เมขลา ลือโสภณ. (2555) “การพัฒนาการอ่านจับใจความด้วยวิธีการสอนแบบ SQ4R กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1” วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการเรียนการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ยุวดี โปธายะ. (2546). “การใช้วิธีการสอนแบบ SQ4R เพื่อส่งเสริมความเข้าใจในการอ่านภาษาอังกฤษ และความสามารถในการเขียนสรุปใจความของนักเรียนในระดับชั้นประกาศนียบัตรวิชาชีพ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- รัตนกัญจน์ เลิศคำฟู. (2547) “การใช้วิธีสอบแบบเอสคิวโพรอาร์ในการสอนอ่านจับใจความสำคัญ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- วัชรา เล่าเรียนดี. (2545). เทคนิคการจัดการเรียนการสอนและการนิเทศ. นครปฐม : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- แววมยุรา เหมือนนิล. (2541). การอ่านจับใจความ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

- ศศิธร อินต๋น. (2535). “การพัฒนาแบบฝึกการอ่านจับใจความสำคัญสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่3.”
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ศิลปิน บุญจันทร์ศรี. (2556). “การพัฒนาแบบฝึกการอ่านเพื่อความเข้าใจโดยใช้ข้อมูลท้องถิ่นสำหรับนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาปีที่ 4.”.วารสารวิชาการ Veridian E – Journal ปีที่ 6,ฉบับที่ 1 (มกราคม – เมษายน)
:199
- ไศภิชฎ์ อุดม. (2545). “การใช้วิธีการสอนแบบ พี คิว ไฟว์ อาร์ เพื่อส่งเสริมความสามารถในการเขียนย่อความ
ภาษาอังกฤษและการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 .” วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาอังกฤษ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2554). ผลการประเมิน PISA 2009 การอ่าน
คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2551). ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระการ
เรียนรู้ภาษาไทย ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ :
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สุนันท์ สินธพานนท์ และคณะ. (2545). การจัดกระบวนการเรียนรู้เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญตามหลักสูตรการศึกษา
ขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์.
- สุจิริต เพียรชอบ และสายใจ อินทร์มพรรย์. (2523). วิธีสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนา
พานิช.
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2543). หลักและวิธีสอนอ่าน. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- สุรพล พยอมแย้ม. (2544). จิตวิทยาพื้นฐานสำหรับการศึกษา. นครปฐม : โครงการส่งเสริมการผลิตตำราและ
เอกสารการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สุรางค์ โค้วตระกูล. (2541). จิตวิทยาการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อดิสร ขาวสะอาด. (2556). “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความและคุณลักษณะจิตสาธารณะของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนวัดนวลนรดิศวิทยาคม รัชมิ่งคลาภิเษก ที่จัดการเรียนรู้แบบ
ร่วมมือด้วยเทคนิค STAD.”.วารสารวิชาการ Veridian E – Journal ปีที่ 6,ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม
– สิงหาคม) :250
- อรรณวุฒิ ตรากิจจรกุล. (2542). “การเปรียบเทียบความเข้าใจในการอ่านและความสามารถในการเขียน
ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการสอนด้วยวิธี SQ4R ประกอบกับ TLS
กับวิธีสอนตามคู่มือครู.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการมัธยมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อัจฉรา ประดิษฐ์. (2552). ชวนเด็กไทยให้เป็นนักอ่าน (1). กรุงเทพฯ : สำนักงานอุทยานการเรียนรู้.